

Spomienka na RNDr. Vladimíra Knezla, CSc.

5.5.2026 - | SAV

Vo veku 78 rokov nás po ťažkej chorobe v sobotu 2. mája 2026 navždy opustil RNDr. Vladimír Knezl, CSc., dlhoročný pracovník Ústavu experimentálnej farmakológie a toxikológie CEM SAV, v. v. i., a uznávaný odborník v oblasti kardiovaskulárnej farmakológie. Pri príležitosti svojho jubilea bol v roku 2022 ocenený titulom Výnimočná osobnosť Slovenskej akadémie vied za rok 2022. Popri svojej vedeckej práci sa vo voľnom čase s osobitným nasadením venoval aj mládeži a popularizácii vedy, usilujúc sa v nej prebúdať záujem o biológiu, vedecké poznanie i hlbší vzťah k prírode.

Vladimír Knezl sa narodil 15. októbra 1947 v Nitre. V roku 1973 ukončil vysokoškolské štúdium na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a o tri roky neskôr absolvoval rigoróznu skúšku k vysokoškolskému vzdelaniu a získal titul doktora prírodných vied. Na fakulte ukončil aj dvojročný certifikovaný kurz z enzymológie. V priebehu roka 1990 ukončil externú ašpirantúru a získal titul kandidáta biologických vied. Po ukončení štúdia začal pracovať vo vtedajšom Ústave experimentálnej farmakológie SAV, kde pôsobil až do odchodu na zaslúžený odpočinok.

Vladimír Knezl prežil celý svoj profesionálny život v Ústave experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV. Od začiatku svojej vedeckej kariéry sa venoval výskumu v oblasti kardiovaskulárnej farmakológie. Patril k zakladateľským osobnostiam výskumu účinkov rôznych liečiv, toxínov a patologických modelov na srdcovú činnosť, vrátane rastlinných polyfenolov, melatonínu, cyklofosfamidu, streptozotocínu, atorvastatínu, stobadínu a jeho pyridoindolových derivátov. Na pracovisku ako prvý zaviedol experimentálny prístup hodnotenia srdcovej činnosti na perfundovanom izolovanom srdci podľa Langendorffa, ktorý poskytuje štúdium akútneho poškodenia srdcového svalu spôsobeného náhlym zastavením a následným obnovením prívodu krvi, tzv. ischemicko-reperfúzny model. Táto metóda skúmania poškodenia srdcovej činnosti našla uplatnenie v experimentoch zameraných na metabolické poruchy súvisiace s metabolickým syndrómom. Výsledky svojej práce publikoval vo vyše 70 článkoch v zahraničných a domácich vedeckých časopisoch, pričom jeho práce boli citované viac ako 700-krát. Aktívne sa zúčastňoval domácich aj medzinárodných vedeckých podujatí, na ktorých prezentoval aktuálne výsledky svojho výskumu a na viacerých z nich sa spolupodieľal aj organizačne, napríklad výročné Farmakologické dni. Venoval sa výchove bakalárov, diplomantov a doktorandov ako školiteľ a školiteľ-specialista. Bol členom kolektívu pracovníkov Ústavu experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV, ktorý v roku 2000 získal Cenu SAV za prípravu a objasnenie účinku pyridoindolu ochraňujúceho biologické tkanivá pred škodlivým účinkom voľných radikálov.

Náš Vladko bol známy aj svojou oddanou popularizačnou činnosťou a prácou s mládežou, ktorej sa vo voľných chvíľach venoval s tichou vytrvalosťou a trpezlivou starostlivosťou. Usiloval sa v nej zapáliť iskru záujmu o biológiu, približovať jej krásu vedeckého poznania a zároveň pestovať hlboké porozumenie i úctu k prírode a zvieratám.

Vo svojom voľnom čase bol pripravený pomôcť aj tam, kde išlo o bezpečie iných, neraz na žiadosť polície odchytil a odpravil uniknuté jedovaté hady.

Posledná rozlúčka s Vladimírom Knezlom sa uskutoční vo štvrtok 7. mája 2026 o 13.15 hod. v bratislavskom krematóriu.

Budeme si navždy pamätať jeho nezabudnuteľný hlboký spevavý hlas, ktorý sa niesol chodbami

nášho ústavu a rovnako aj jeho nezameniteľný a svojský zmysel pre humor.

Češť jeho pamiatke!

Text a foto: Ústave experimentálnej farmakológie a toxikológie CEM SAV, v. v. i.

https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news_no=13613&source_no=20